

Наукова організація дослідного процесу

Основи наукових досліджень

План

1. Поняття наукової організації праці.
2. Принципи організації праці у науковій діяльності.
3. Особливості творчої праці.
4. Роль особистості вченого в науці.
5. Планування і раціональна організація праці науковця.
6. Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця.

Основи наукових досліджень

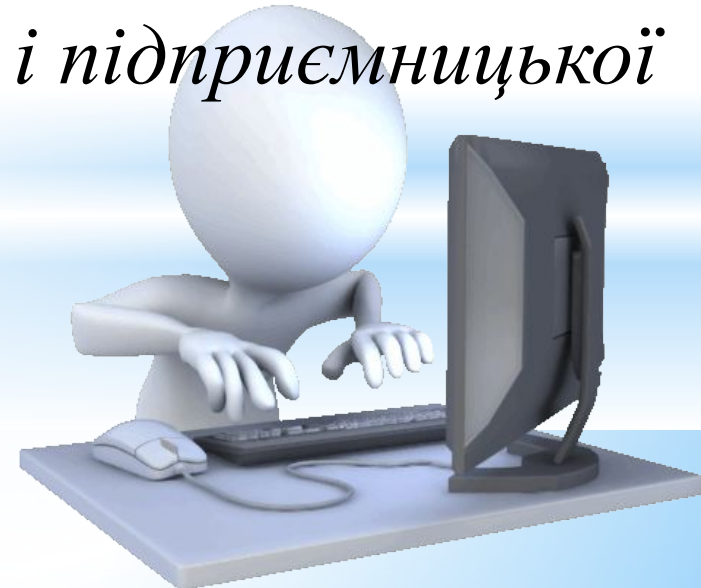
Наукова організація праці – система заходів зі вдосконалення методів та умов інтелектуальної праці, збереження здоров'я працівників на основі освітніх досягнень науки і техніки, що забезпечують найвищу ефективність розумової праці

Основи наукових досліджень

Елементи наукової організації праці

- організація трудових процесів і робочих місць;
- забезпечення сприятливих умов праці;
- організація праці з функціонального обслуговування робочих місць;
- нормування і матеріальне стимулювання;
- розвиток творчих здібностей і підприємницької активності працівників.

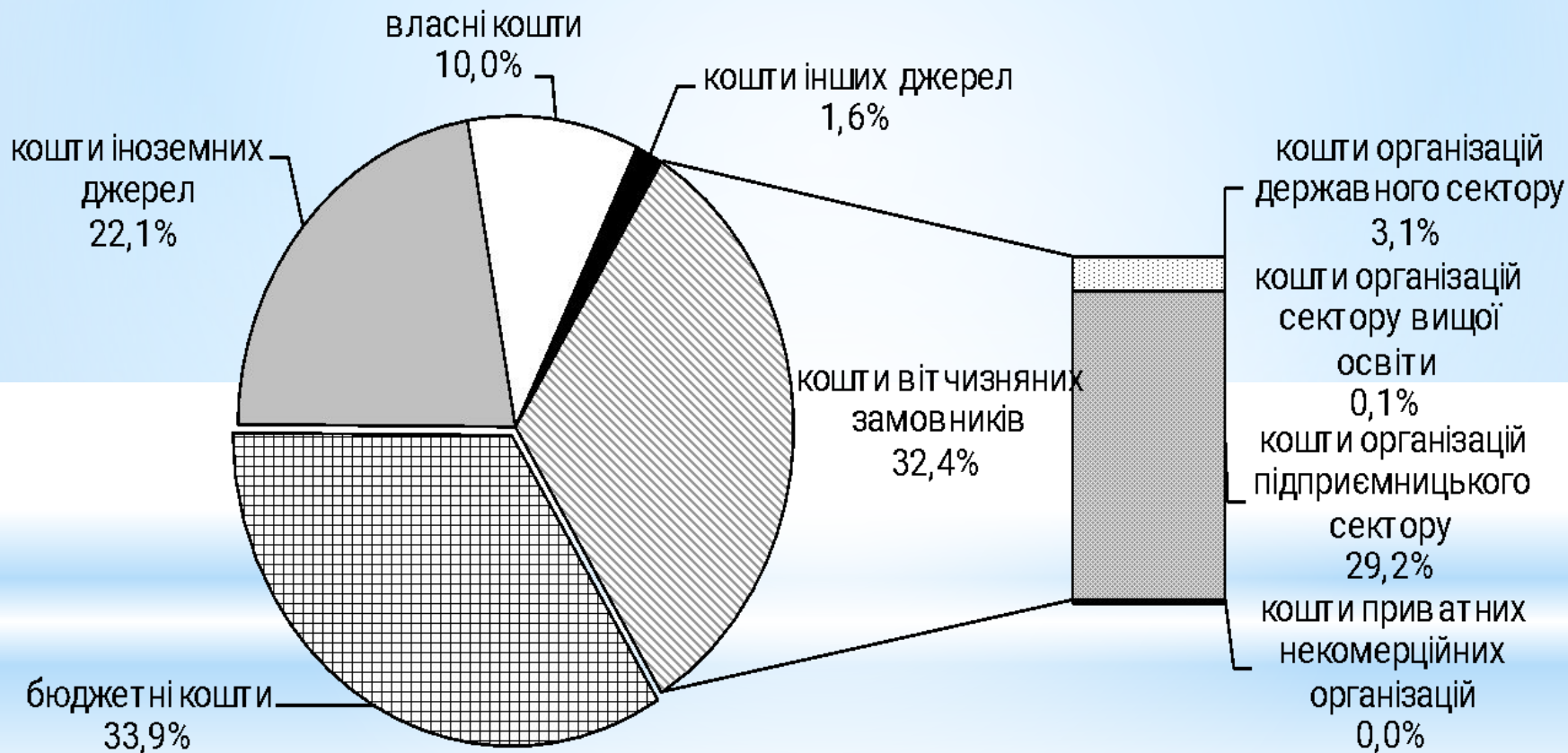

Витрати на виконання наукових досліджень і розробок за видами робіт, млн. грн

	Усього, у фактичних цінах	У тому числі на виконання		
		фундаментальних наукових досліджень	прикладних наукових досліджень	науково-технічних (експериментальних) розробок
2010	8107,1	2175	1589,4	4342,7
2011	8513,4	2200,8	1813,9	4498,7
2012	9419,9	2615,3	2023,2	4781,4
2013	10248,5	2698,2	2061,4	5488,9
2014	9487,5	2452	1882,7	5152,8
2015	11003,6	2460,2	1960,6	6582,8
2018	11530,7	2225,7	2561,2	6743,8

Основи наукових досліджень

Розподіл загального обсягу фінансування наукових та науково-технічних робіт в Україні за джерелами у 2019 р., %

Основи наукових досліджень

Критерії ефективності праці науковців:

рекомендації і пропозиції, вироблені за результатами досліджень та використання їх у підприємницькій діяльності для підвищення якості продукції (робіт, послуг), її конкурентоспроможності на внутрішньому і міжнародному ринках, зниження собівартості, підвищення прибутковості.

Основи наукових досліджень

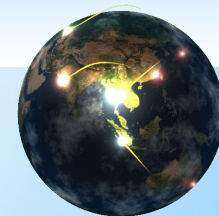
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Протягом 2018 р. науковими організаціями України виконано 43,0 тис. робіт, з них більше двох третин упроваджено у виробництво або мали інші форми широкого застосування. Із загальної кількості робіт 10,8% спрямовано на створення нових видів виробів, 38,8% яких – нові види техніки; 7,5% – на створення нових технологій, 44,6% яких – ресурсозберігаючі; 2,5% – на створення нових видів матеріалів; 5,0% – нових сортів рослин, порід тварин, а також 17,3% – зі створення нових методів і теорій, більше половини яких були використані у подальшій роботі. У розрахунку на 1000 працівників середньооблікової кількості виконавців наукових досліджень і розробок загальна кількість виконуваних протягом звітного року наукових робіт становила 450 од.

Основи наукових досліджень

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

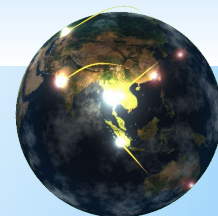
Кількість друкованих робіт (публікацій), підготовлених виконавцями наукових досліджень і розробок, у 2018 р. становила 327,9 тис. од, що в розрахунку на 1000 працівників середньооблікової кількості виконавців наукових досліджень і розробок становить 3439 друкованих робіт. Із загальної кількості друкованих робіт 6,6 тис. – окремі монографії, 637 яких видано за кордоном, 179,7 тис. – статті у фахових наукових журналах, 33,8 тис. з яких надруковано в журналах, що входять до міжнародних баз даних, та 15,2 тис. – підручники та навчальні посібники.

Основи наукових досліджень

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

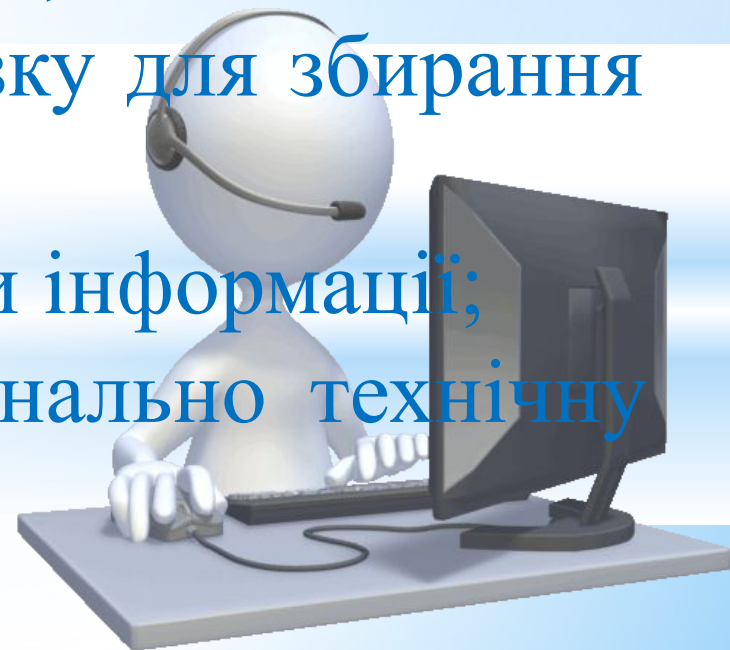
Упродовж 2018 р. в результаті діяльності наукових організацій до вітчизняного патентного відомства було подано 8029 заявок на видачу охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності (далі – ОПІВ), у тому числі 29,1% – на винаходи і 2,8% – на сорти рослин. До патентних відомств інших країн було подано 51 заявку, у тому числі 54,9% – на винаходи і 21,6% – на сорти рослин. У цей же період ними отримано 7864 охоронні документи України, в інших країнах – 62. Серед отриманих охоронних документів на ОПІВ 28,5% – патенти на винаходи і 5,0% – на сорти рослин.

Основи наукових досліджень

Організація обслуговування науково-дослідного процесу включає:

- технічну оснащеність засобами праці;
- створення умов НОП на робочих місцях;
- обслуговування робочих місць;
- забезпеченість засобами зв'язку для збирання інформації;
- модернізацію засобів обробки інформації;
- технічну безпеку і професійно технічну санітарію науковців.

Основи наукових досліджень

Принципи організації праці у науковій діяльності

Наступність	взаємозв'язок між живою і матеріалізованою працею у раніше виконаних наукових дослідженнях
Колективність праці	зумовлена зростанням спеціалізації працівників, масштабами і складністю досліджень, розвитком матеріально-технічної бази науки
Колективізм	ґрунтується на функціональному розподілі праці, при якому окремі функції закріплюються за різними працівниками
Динамічність організаційних форм праці	визначається тим, що в умовах прискорення темпів розвитку науки змінюються форми розподілу і кооперації праці
Мобільність професійної підготовки кадрів	полягає в адаптації працівників до зміни функцій, спеціалізації, місця роботи, що значною мірою впливає на організацію праці
Самоорганізація	передбачає комплекс заходів соціологічного і психофізіологічного характеру, що виконуються працівником з метою підвищення ефективності досліджень
Творча активність	ґрунтується на вивченні й узагальненні досягнень, що є в цій галузі знань, критичному осмисленні їх і створенні нових

Основи наукових досліджень

Особливості сучасних наукових досліджень

- ❖ ймовірний характер їх результатів;
- ❖ унікальність;
- ❖ складність і комплексність;
- ❖ масштабність і трудомісткість;
- ❖ зв'язок досліджень з практикою.

Основи наукових досліджень

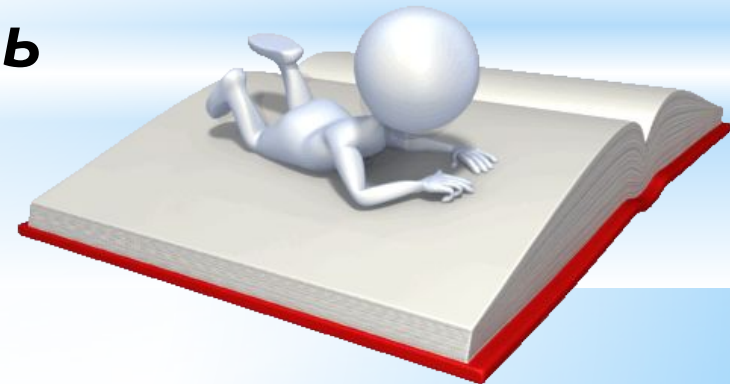
Якості, які мають бути притаманними науковцям

□ Цілеспрямованість

□ Любов до праці

□ Абсолютна чесність у роботі

□ Скромність і самокритичність

Основи наукових досліджень

Основні якості, що відповідають статусу науковця

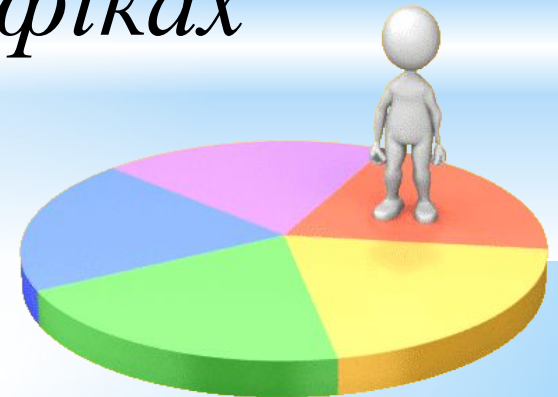
Творчі та ділові якості	Основні характеристики
Професійні знання	Наявність знань, що відповідають вимогам обраної діяльності. обов'язкові елементи: високий рівень базової освіти, вміння користуватися комп'ютером, знання рідної та іноземної мов
Допитливість	Високий рівень внутрішнього прагнення до пізнання істини, увага до непізнаного і незрозумілого, високий інтерес до нових знань, зокрема, наукової літератури як джерела знання
Спостережливість	Здатність до цілеспрямованого сприйняття об'єктивних властивостей досліджуваних явищ, процесів, предметів
Ініціативність	Здатність до самостійних рішень, внутрішнє спонукання до нових форм діяльності
Почуття нового	Винахідництво, активна підтримка нового, творчий характер діяльності, нетерпимість до догматизму
Зацікавленість у справі	Наявність мотивів, ідей, що спонукають до дослідження; ставлення до праці, як до важливого, привабливого заняття
Пунктуальність, ретельність	Своєчасне і якісне виконання плану роботи, доручень тощо
Відповідальність і надійність	Здатність брати на себе відповідальність за певну ділянку роботи, справу, за свої або чийсь вчинки, дії, слова
Комунікабельність	Уміння налагоджувати зв'язки з різними за віком, характером та посадою людьми
Доброзичливість	Людяність, повага до інших людей, здатність розділити успіхи свого колективу
Честолюбство	Прагнення стати відомим, мати популярність, можливість просування на службі
Зовнішній вигляд	Гармонійне поєднання привабливості й елегантного стилю в одязі

Основи наукових досліджень

Раціональна організація праці

в наукових дослідженнях ґрунтується на її плановості, яка **втілюється в:**

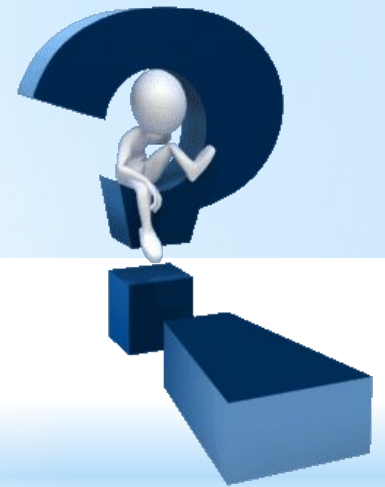
- ✓ програмах;
- ✓ попередніх і робочих планах досліджень;
- ✓ індивідуальних планах і графіках виконання роботи

Основи наукових досліджень

ФАКТОРИ від яких залежить ефективність розумової праці:

- **внутрішні;**
- **зовнішні;**
- **організації праці;**
- **розумове навантаження.**

Дякую за увагу!

Все буде Україна!

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

